

Bentiaraq Ottosen
Atassut

UKA 2024/128 aamma 145
22. oktober 2024

Peqqinnissaqarfik Region Nord patienthoteleqalernissaa pillugu Naalackersuisut UPA2025-mut agguaassassamik nalunaarusioqqullugit peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Aqqalu C Jerimiassen, Atassut)

Sullissinerit suut sumiiffinnilu suni neqeroorutigineqarnersut innuttaasunit qaqugukkulluunniit nalorngissutigineqaqqunagit peqqinnissaqarfiup sullissinerinut takussutissiap tamatigut nutarterneqartuarsimanissaa ullutsinnullu naleqqussarneqartuarsimanissaa qularnaarniarlugu Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Siullertut saqqummiunneqartartoq UKA2024/128 tunngasoq oqaaseqarfigissavarput. Pisariaqartilluinnarparput avannaani nakorsiartunut akunnittarfeqarnissaat, uani pineqartoq eqqarsaatigineqarmat peqqissartut toqqissisimasumik paaqqutarineqarlutilli akunnittarfimmiitinneqarnissaat. Uggornartupilussuuvoq Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfiup tamatuminnga itigartitsissuteqartitsinera, Atassummiit apererusunnarpoq ilumut suliat aallartisalereersimanerpat pilersaarutit. Nalunngilarpulli Peqqissutsimut tunngatillugu isumaqatigiissut 2023-imi atsioqataaffiginikuullugu, tamatuminngalu ukiuni tallimani utaqqisiinassanerlugu apeqqutigiumagatsigu. Suliniutit ukiuni tallimani utaqqisinneqaqqissappata Naalackersuisoqarfiup iluani amusartunut arlaanut nakkaanarnissaa ernumagaarput, taamaattumik imatut ittumik siunnersuummik suliaqarluta. Iisimavarput Peqqissutsimut tunngatillugu isumaqatigiissummi sammisaaq 1-imi pineqartumi suliniutit pillugit tulleriarisooqartoq, kisiannili periarfissanik qaqitsinitsinni piumasaraarput inoqarfinni toqqakkani nakorsiartunut akunnittarfiit alliliinarnagit, nakorsiartunut akunnittarfimmik sanaartortariaqavissortugut.

Ilulissani pisariaqartinneqarpoq nakorsiartunut akunnittarfik, tamanna takutiinarpaa ullorpassuit nunatta avataanut nakorsiartut Kalaallit Nunaanut uterterminni ullorpassuit Ilulissani uninngaqaartarnerat. Imaappoq angallannerup kipiluttunarnersaata nalaanni ukiakkut angalasoqarsimatillugu taamatut nalaattaqartartut annertuumik nalaanneqartarlutik, erseqqissarusuppara suliniutinut suliat aamma Naalackersuisut paasisariaqaraat. Mittarfissuaq

Ilulissaniittoq naamassineqarpat akunnittarfiillu tamaasa ulikkaarunik inissaqartinneqarnaviannngillat, eqqarsaatigineqartariaqarput tamakkua aamma. Peqqissiniarluta nakorsiartarpugut, taana oqaaseq ilisarilluinnarsimassavarsi. Tassa Atassummiit pingaartitatta ilagaat tamanna, toqqissisimasumilli Inuk qitiutillugu kiffartuusiuarnissaq aamma Namminersorlutik Oqartussat oqartussaaffigisaani pingaaruteqarluinnartuuvoq. Sanaartornermut tunngatillugu napparsimasunut akunnittarfiit pillugit kisimi Dronning Ingridip napparsimavissuanik nutarterinissamut 560 mio. kr. missaanik akeqassangitineqartumik oqariartuutigineqarpoq. Missingiutaanaasut ilisimavagut, taamaattumik uani misissuisitsinissaq pineqartillugu aningaasanik missingiussanik nalunaarusioqqullugit Naalakkersuisut suliaqarnissaat kissaatigineqarluni.

Atassummiit Ilulissani nakorsiartunut akunnittarfiussinissaq sukataarutigiuaassarput, aningaasaliissutissalli missingiutigineqartussat ujjartorusullutigit taamaattumik siunnersuuteqarnitta ersersippaa. Isumaqarattami Naalakkersuisut tamatuminnga aallartitsisimannngitsut, uanilu ersarissaanermanni oqariartuutigimassuk siunnersuut itigartitsissutigineqassasoq suliamik aallartitsisoqareermannngooq. Tamanna kisimi takussutissatut oqaatigineqarsinnaavoq Nuummi Dronning Ingridip Napparsimavissuani nutarterinissaq aningaasartaasa missinganik allaqqasoqarmat.

Atassummiit oqaatigerusunnarpoq siunnersuuteqartup ujjartorpaa nalunaarusiortoqassasoq, tassuunatigut ingerlariaqqinnissatsinnut toqqammaviliisussaammat. Naalakkersuisulli suliaqarnerat pisimappat takussutissanik pisariaqarpugut missingiutaasimasunit. Taamaattorli una siunnersuut akuerineqarnissaa isumaqarpugut pingaaruteqarluinnartuuvoq. Siunertat aningaasartariaqarmata una siunnersuut siunertamut aningaasanik ujjartuinissamut peqqusinerusoq oqaatigisinnaavara, taamaasioruttami tunaartaqarluta aningaasalersuutinik suliaqalersinnaagatta.

Siunnersuuteqartoq taperserlutigu, ataatsimiititaliamut susassaqartumut ingerlateqqipparput.

Maanna UKA2024/145 ilisimavarput Kalaallit Nunaani peqqinnissaqarfik annertooujussuarmik unammilligassaqqartoq, ingammik sulisunik pissarsiortarnermi aamma sulisut pioreersut sulisiinarnissaanut. Peqqinnissaqarfik unammilligassarpassuaqqarpoq, nalunngilarput ukiorpassuannngortuni nakorsaqqarniarneq aammalu sulisunik peqqissaasunik, ernisussiuunik, amigaateqqarneq inoqqarfinni allani unammillernartumik inissisimasooq. Ukiorpassuannngortuni peqqinnissaqarfimmu Atassut unammilligassanik sorsuuteqartarsimaqaaq, aqqissuuseqqinnerilli peqataaffigalugit ingerlasarsimlluni.

Eqqortuuvoq peqqinnissaqarfiup iluani ilinniartitaaneq pitsaanerusumik soqutiginarnerusumillu inuiaqatigiit akornanni qaamarsaavigineqartariaqqartoq, saniatigullu ilinniarsimannngitsunik ilinnialersitsisarnissaq pingaartumik ukkatarineqartariaqqarsorinarluni.

Ukiut 32-it matuma siornatigut oqartussaaffimmik oqimaaqqinnaamik Kalaallit Nunaat tigusaqqarsimavoq, tassa peqqinnissaqarfik tamakkiisumik Kalaallit Nunaat aqutarilermagu. Ullumikkullu kukkussutigisimasatta annerpaarpaat unammilligassarpassuarnik matoorniarsaraarput, ukiullu 32-it matuma siornatigut nakorsaqqarniarneq, ernisussioqqarneq, sulisullu allat avataaniit

suliartortinneqartarsimasut inoqarfinni allani amigaatigineqarsimanngillat. Tamakkua aamma eqqarsaatigineqartariaqartut ilagaat.

Maanna peqqinnissaqarfitta unammillernartumiinera annertoqaaq, soorlu eqqarsaatigineqarsinnaasut ilagaat periarfissaalersimasoq telemedicin atorneqartarsimanera qulakkeeruminaasinnaalluni. Uanilu eqqarsaatigineqarsinnaasoq tassaavoq internet atorlugu nakorsiarsinnaaneq inoqarfinni minnerni. Inerisagassat annertoqaat unammillernartumilu inissisimaneq inuiaqatigiit akornanni annertuumik kipiluttunarlunilu ajornartorsiutaavoq.

Siunnersuut taperserparput, ataatsimititaliamut susassaqartumut innersuullugu.